

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۳/۰۲/۰۳

داکتر نور احمد خالدی

غرضي تفسيرونو ته يو منطقي ځواب

(د اسمعيل يون ليکنه د منير اکرم په ځواب)

د افغانانو په باب د مغرضو بهرنيانو غټه تېروتنه دا ده چې دوی له يوه ډېر تنگ ليدلوري افغانستان ته گوري، بله تېروتنه يې دا ده چې هغه څوک د افغانانو د استازو په توگه معرفي کوي چې هغوی کې نه يوازې د افغانيت جوهر نه شته، بلکې مخالفت يې هم کوي. دا څووم ځل دی چې د بنځو د تعليم مسله د يو شمېر بهرنيانو له خوا په داسې ډول مطرح کېږي چې کله له کلتور سره تړل کېږي او کله له مذهب سره.

څه موده دا موضوع له اسلامي شريعت سره غوټه شوه، خو چې هلته يې د بنديز موجه دلايل و نه موندل شول، نو بيا د کلتوري پلمو د لټون په لټه کې شول. حقيقت دا دی چې په افغانستان کې د بنځو پر تعليم اوسنی بنديز نه مذهبي صبغه لري او نه هم کلتوري. ځکه چې دا ډول بنديز نه د اسلام په څوارلس سوه کلن تاريخ او نه هم د افغانستان په پنځه زره کلن تاريخ کې کومه بېلگه لري. دا داسې يو ډول بهرنی سياسي توطيه برېښي چې غواړي د ملت د پرمختگ مخه ډب کړي او بيا د مذهب او کلتور په پلمو له خلکو اصلي توطيه هېره او تېره کړي. د افغانستان اکثره هغه سياستوال چې سياسي ليدلوری يې د افغانيت، ملتپالنې او کلتوري ارزښتونو پر محور راڅرخېده، هغوی هېڅکله نه يوازې دا چې د نجونو د تعليم مخالفت نه دی کړی، بلکې د هغه د پراختيا لپاره يې تر حده زياتې هلې ځلې کړي دي. بڼه بېلگه يې د پيرروښان او د هغه ملي او روحاني تحريک دی. خوشال د هغه ملي فرهنگي غورځنگ، د ميرويس نيکه ملي او فرهنگي پاڅون، د احمدشاه بابا ملي او مدني حرکت، د غازي امان الله خان عمراي غورځنگ، د نادرخان د ملي نجات پاڅون او پرمختيايي بهير، د باچاخان د خدايي خدمتگارو ملي او مدني حرکت او داسې نور يې گڼ شمېر مثالونه دي. دا داسې مثالونه دي چې د پنجاب په ټول تاريخ کې يې بېلگې نه شته. نو که منير اکرم، مولانا فضل الرحمن، عمران خان او نور غرضي عناصر د بنځو پر تعليم اوسني بنديز ته هر ډول غرضي تفسير ورکوي، خو څوک چې د قضيې پر ژورتياوو خبر دي هغه پر دې پوه دي چې د مسلې سر د (ای ایس ای) تر درشله رسي. له تېرې نيمې پېړۍ راهيسې چې په هېواد کې د بنوونځيو د رنگوني او سوځوني منظم بهير تعقيبېږي، د عقل خاوندان پر دې پوهېږي چې دې کې د چا لاس دی. د نړۍ او سيمې يوه غټه بې انصافي دا ده چې يو سوچه مذهبي حرکت، په مطلق ډول په يو قوم پورې تړي. اوسني واکمن په ډاگه وايي چې زموږ مبارزه د الله ج د نظام د حاکميت او اسلامي شريعت د تطبيق لپاره ده؛ نه قومي مفکوره لرو او نه ملي انگېزه، خو مغرضی کړی بيا وايي چې نه دوی پښتانه دي او د پښتنو استازيتوب کوي. اوسني واکمن يې له استازي منکر دي، خو د پښتنو لري او نږدې دوښمنان بيا وايي چې نه همدا تاسې د پښتنو استازي ياست. له دې تور او تورو څخه هدف دا دی اوسني واکمن چې د بنځو د تعليم د مخنيوي په گډون په گڼو افراطي هڅو کې ډوب دي او نړۍ سره يې پخه مقاطعه پيل کړې، نو دا انزوا او بيا احتمالي ټکر به د دې سبب شي چې د اوسنيو ملايانو واکمني يو ځل بيا ړنگه شي، په داسې يو حالت کې به د پښتنو د سياسي حذف او ځپنې لپاره يو ځل بيا د تېر په څېر بڼه زمينه برابره شي. په داسې حال کې چې اوسني چارواکي وايي زموږ هر عمل د اسلامي شريعت په حدودو کې تر سره کېږي، دا چې د دوی ادعا سمه ده که ناسمه، خو له شريعت څخه د دوی تعبير همدغسې دی. دا نو د نړۍ د يو نيم ميليارد مسلمانانو او اسلامي علمي مرکزونو ديني مسوليت هم دی چې اوسني واکمن قانع کړي چې کوم اعمال يې له شريعت سره سر خوري او کوم ناسم دي. د ټول افغان ولس په تېره د پښتنو له معتدل، مبارز او ملايم کلتور سره د يو مشخص مذهبي حرکت د اعمالو غوټه کول، له هغه قوم سره د شعوري او ستراتيژيکي دوښمنۍ پرته بله مانا نه لري.

د ښاغلي منير اکرم په شان اشخاصو ته به له نورو گڼو مثالونو وړ تېر شو، خپل ځان او خپله کورنۍ به د پښتنو افغانانو د يوې عادي بېلگې په توگه وړاندې کړم. سره له دې چې په لسگونو زره داسې افغان کورنۍ شته چې زه په تعليمي برخه کې د هغوی گرد ته هم نه شم رسېدلی، خو ځان او کورنۍ ځکه د مثال په توگه وړاندې کوم چې د مثال توضيح راته اسانه شي.

۱- زه محمداسمعيل يون يم، تر دوکتورا پورې مې په خپل هېواد کې لوړې زده کړې، د پوهاندۍ علمي رتبه مې تر لاسه کړې، تر (۵۵) عنوانو زيات اثار مې ليکلي او چاپ کړي، د خپلو ملگرو په مرسته او گډون مې د نورو ليکوالو

تر (۵۰۰) عنوانو زبات علمي اثار ايډيټ او چاپ کړي او تر (۱۲۰۰) زيات علمي سيمينارونه، غونډې او ورکشاپونه مو جوړ کړي دي.

۱- اړين يون: دا مي مېرمن ده. په ژبو او ادبياتو کې يې د ماسټرۍ تر کچې لوړې زده کړې کړي ، درې دورې په ولسي جرگه کې د خلکو منځه استازې وه. درې عنوانه ادبي اثار يې هم چاپ شوي دي.

۳- هيله: دا مي مشره لور ده، د کابل پوهنتون حقوقو پوهنځی او کابل کې امريکايي پوهنتون يې لوستي، په انگلستان کې يې د ماسټرۍ تر کچې لوړې زده کړې کړي او اوس د دويمې ماسټرۍ د تر لاسه کولو نيت لري.

۴- سمسور : دی مي مشر زوی دی، په هندوستان کې يې د ليسانس او انگلستان کې يې د ماسټرۍ تر کچې لوړې زده کړې کړي دي.

۵- سوله: سوله مي دويمه لور ده. په کابل کې يې (خانه نور) بنوونځی لوستی او اوس په ترکيه کې د نړيوالو اړيکو په برخه کې لوړو زده کړو ته دوام ورکوي.

۶- ودان: دی مي کشر زوی دی. د کابل (خانه نور) بنوونځي څخه فارغ شو او اوس په ترکيه کې له خپلې خور سره په يو پوهنتون کې لوړې زده کړې کوي.

نو اوس دې ښاغلی منير اکرم او داسې نور ښاغلي ووايي چې مور پښتانه افغانان د تعليم مخالف يو؟؟ زه د لسگونو زره افغان کورنيو يوه کوچنی بېلگه يم ، که جنگونه ، بنديزونه او نورې ناخوالي نه وای ، نو هري افغاني کورنی به همدغسې او ان تر دې هم په لوړه کچه تعليم کړی وای. نو دې ډول ښاغلو او اغلو ته بايد وويل شي چې تاسو ته د پښتنو او په ټوله کې د افغانانو د کلتور د تعبير او تفسير صلاحيت چا درکړی؟ د هر چا د کړو او غلطو تعبيرونو پر تعبير او تفسير مور پوهېږو. مور پر سرپټوب هم پوهېږو ، د تعليم پر ارزښت هم، د دښمن پر منافقت هم خبر يو. خو د زماني جبر مرورلي يو، خپل لاس يې راته په خوله کې راکړی دی. اوس د تدبير تقاضا دا ده چې د تعليم بنديزونه به له منځه وړو، ځان به هم پېژنو او جهان به هم او شيطان به هم. سختې ورځې په مخکې دي ، خو پر همدې لوري تکلونه او هوډونه هم پياوړي دي.